

§16b Miljøtilladelse af husdyrbrug
Åbenråvej 133, 6780 Skærbæk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	4
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
Stald og anlæg.....	6
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	7
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	8
Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven.....	8
Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven.....	8
Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven.....	8
Landskabelige hensyn	9
5) Ammoniak	9
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).....	9
Natura 2000-områder	9
Naturbeskyttelseslovens § 3	9
6) Lugt	10
7) Øvrige emissioner og gener	10
Støj og vibrationer.....	10
Støv	11
Fluer og skadedyr	11
Til- og frakørsel	11
Lys	12
Driftsforstyrrelser og uheld	12
Kemikalier og pesticider	13
Olie og brændstof	13
Egenkontrol	13
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	14
Spildevand	14
Affald.....	14
Energiforbrug.....	14
Vandforbrug.....	14
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	15
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:.....	15
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	15
Bilag I arter	15
Bilag IV arter	15
VILKÅR	16
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	17
Gødningsopbevaring og -håndtering	17
Støj	17
Fluer og skadedyr	17
Lys	17
Driftsforstyrrelser og uheld	18
Kemikalier og pesticider	18

Olie og brændstof	18
Egenkontrol og management.....	18
Spildevand	18
Affald.....	18
Energiforbrug.....	18
Vandforbrug.....	18
HØRINGER	19
KLAGEVEJLEDNING	19

Indledning

Fam. PTML Bonnichsen A/S har den 12. marts 2019 søgt om miljøtilladelse på ejendommen Åbenråvej 133, 6780 Skærbæk.

Tilladelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 210542) med tilhørende bilag.

Tilladelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for fuld udnyttelse af godkendelsen. Med fuld udnyttelse menes at ændringer af produktionsarealer er gennemført.

Miljøtilladelse § 16b – 2019

Det ønskes at lægge produktionen om til produktion af slagtekalve. Ændringen sker primært i de eksisterende bygninger. Dog vil der på sigt måske opstilles kalvehytter i en eksisterende plansilo, og malkestalden ændres måske til areal med dybstrøelse. Dette er indregnet i produktionsarealet i ansøgt drift.

Der bygges ikke nye gødningslagre eller plansiloer (men en plansilo anvendes til møddingsplads i ansøgt drift).

AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE

Tønder Kommune meddeler 29. april 2019 miljøtilladelse til husdyrbruget på Åbenråvej 133, 6780 Skærbæk med de stillede vilkår.

Tilladelsen er meddelt jf. § 16b i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

980 m² produktionsareal spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til alle typer kvæg.

549 m² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste får og geder.

Gødningsareal

892 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

362 m² gødningsareal til fast husdyrgødning

Projekterede anlæg:

Ombygning i eksisterende stald og opstilling af kalvehytter på eksisterende plansilo.

Tilladelsen bygger på ansøgning nr. 210542 version 3 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. vejledning sidst i tilladelsen.

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Peder Key Jensen
Miljømedarbejder

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 06-07-2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 1467 af 06-12-2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 1076 af 28-08-2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Åbenråvej 133, 6780 Skærbæk
Ejendomsnr. : 5500007272
CVR: 30492080
CHR: 50779

2) Kontaktoplysninger:

Anders Sørensen (driftsleder)
Åbenråvej 133
Mobil: 20912273
E-mail: vibegaard@mail.dk

3) Ejer af ejendom:

FAM. PTML Bonnichsen A/S
Malervej 12
Tlf.: 76117676

4) Rådgiver:

Birgitte Madsen - SLF
Tlf.: 73202600
E-mail: bm@slf.dk

5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

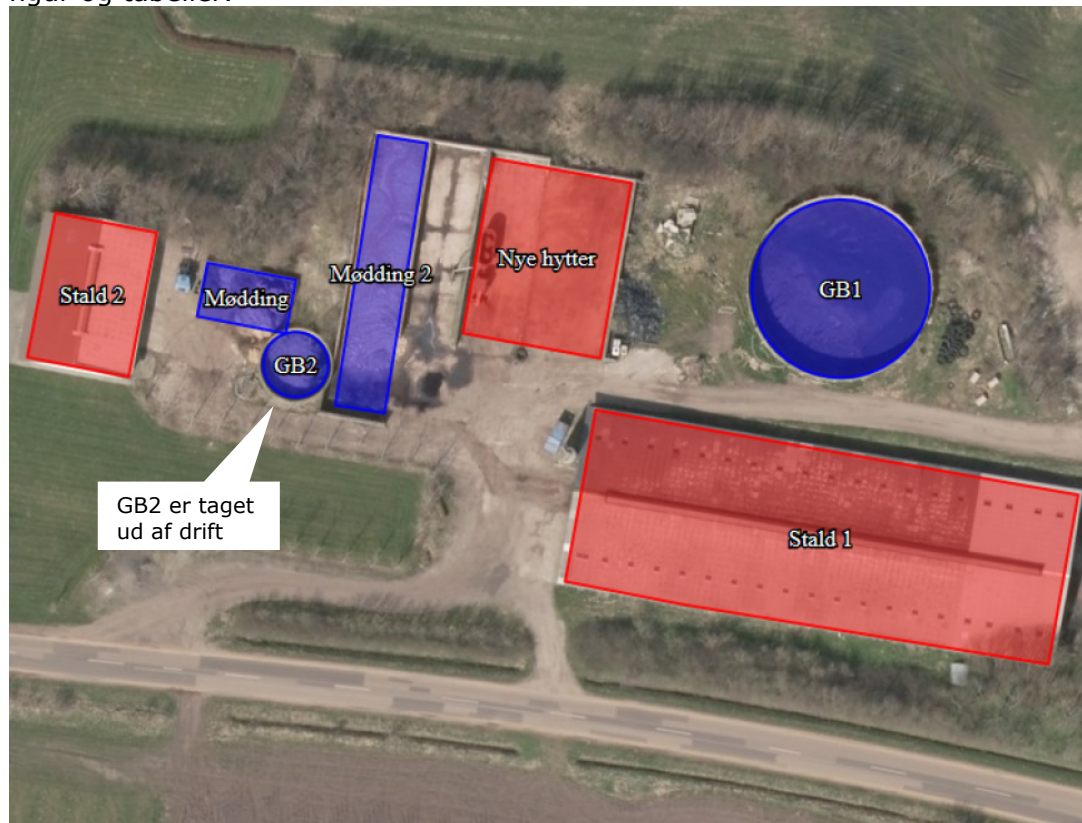
Ingen

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabeller.

Figur: Placering af stald og gødningsanlæg

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype	
Stald 1	1665 m ²	980 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til alle typer kvæg	
		134 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder	
		119 m ² (ny) dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder	
Stald 2	296 m ²	138 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder	
Nye hytter	485 m ²	158 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder	
Opbevaringslagre		Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder (GB1) 2040 m ³		Flydende	484 m ²
Gyllebeholder (GB3) 1640 m ³		Flydende (beholderen er placeret ca. 800 m nord for husdyrbruget øvrige anlæg)	408 m ²
Mødding			96 m ²
Mødding 2			266 m ²

Tabel: Ansøgt drift

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype	
Stald 1	1665 m ²	980 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til alle typer kvæg	
		134 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder	
Stald 2	296 m ²	138 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder	
Opbevaringslagre		Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder (GB1) 2040 m ³		Flydende	484 m ²
Gyllebeholder (GB3) 1640 m ³		Flydende	408 m ²
Mødding		Fast	96 m ²
Gyllebeholder (GB2) 320 m ³		Flydende	65 m ²

Tabel: Nu drift

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger oplyser:

Flydende husdyrgødning opbevares i gyllekanaler, fortank og gyllebeholder. Der er tre gyllebeholdere på ejendommen på hhv. 320 m³, 2040 m³ og 1640 m³. Beholderen på 320 m³ er dog taget ud af brug, og beholderen på 1640 m³ ligger decentralt ca. 800 m nord for ejendommen. Den er pt lejet ud, men på sigt kan det være at ansøger tager den i brug selv. Der er alarm på beholderen samt en lille jordvold mellem beholder og vandløb.

Fast husdyrgødning opbevares på mødding eller i markstak efter gældende regler.

Ansøgningen er vedlagt en kapacitetsberegning.

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers kapacitetsberegning at der er rigelig kapacitet til opbevaring af gylle og dybstrøelse.

Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger oplyser:

Fremover ændres en malkestald måske til dybstrøelsesareal, og der opstilles måske kalvehytter i en eksisterende plansilo. Herudover bygges der ikke nyt.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ombygningens omfang og ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger er der ingen forbindelse til andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:

Afstand til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstandskrav	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Døstrup).	50 m	>1000 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Døstrup).	50 m	>1000 m
Nærmeste nabobeboelse er Åbenråvej 131 da Åbenråvej 134 skal rives ned	50 m	Ca. 120 m (V)

Tabel 5: Afstand fra staldanlæg til nærmeste naboer og byzone mv.

Afstandskravene i husdyrlovens § 6 er overholdt.

Afstandskrav jf. § 7 i husdyrloven

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvis inden for kategori 1 og 2 natur:

Afstand til nærmeste ammoniakfølsomme natur	Afstandskrav	Afstand / retning
Kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 2,8 km (ØSØ)
Kategori 2 (ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 1,6 km (N)

Tabel 6: Afstand fra staldanlæg til nærmeste kategori 1 og 2 natur

Afstandskravene i husdyrlovens § 7 er overholdt.

Afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:

Afstand fra anlæg	Afstandskrav	Afstand / retning
Vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.	25 m	ca. 95 m fra stald 2 (VSV)
Vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning	50 m	Ca. 1000 m (VNV)
Vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m ²	15 m (dog 100 m ved gyllebeholder)	ca. 90 m (N) fra den decentrale gyllebeholder til vandløb
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 15 m (S) fra stald 1 til vej
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	Ca. 2,6 km (NV)
Beboelse på samme ejendom	15 m	50 m til stald

Naboskel	30 m	Ca. 74 m fra stald (Ø)

Tabel 7: Afstande jf. §8.

Afstandskravene i husdyrlovens § 8 er overholdt.

Landskabelige hensyn

Ansøger oplyser:

Der etableres ingen ny bebyggelse, der er udelukkende tale om ombygning inde i eksisterende staldbygning.

Tønder Kommune vurderer:

Da der ikke etableres nye bygninger og kun laves mindre indvendige ændringer af det eksisterende anlæg, har udvidelsen ingen indflydelse på de landskabelige værdier.

5)Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 2,8 km mod øst-sydøst.

Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 1,6 km mod nord.

Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose ca. 940 m mod øst-sydøst..

Beregningsen viser at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom natur er derfor overholdt.

Natura 2000-områder

Nærmeste natura 2000-område er habitatområde nr. 82 Lindet skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov ca. 2,8 km mod øst-sydøst for husdyrbruget.

Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,0 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 500 m til husdyrbruget ligger 3 søer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Endvidere er der 2 søer indenfor en afstand af 300 m til den decentrale gyllebeholder ca. 800 m nord for husdyrbruget.

Ingen af søerne vil modtage en merdeposition på over 1,0 kg. Det ansøgte projekt vurderes på den baggrund ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Sølbækvej 1	0	FMK	68,8	68,8	617,5	Ja
Åbenråvej 131	0	FMK	68,8	68,8	221,4	Ja
Åbenråvej 139	0	FMK	68,8	68,8	305	Ja
Åbenråvej 116	0	NY	130,3	130,3	656,6	Ja
Skærbæk	0	FMK	217,7	217,7	3504,3	Ja

Tabel: Lugtberegning

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra nabobeboelser.

Under forudsætning af, at vilkåret overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

Ansøger oplyser:

Der mixes foder og udfodres dagligt ca. kl. 7. Der er naturlig ventilation, og der kommer ikke støj herfra.

Der foretages ikke malkning på ejendommen, så der er ikke støj fra malkning og transport af mælk.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Der er ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjklenderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Støv

Ansøger oplyser:

Driften, herunder håndtering af foder og halm, forventes ikke at medføre væsentlige støjgener uden for ejendommens eget areal. Det ansøgte projekt vil øge arealet med dybstrøelse. De nye kalvehytter vil dog stå omkranset af eksisterende bygninger og læhegn, og der ligger ingen naboer øst for ejendommen.

Fremover fodres med majs og med foderpiller. Der forventes ikke at komme meget støv herfra, hverken i forbindelse med levering af foder eller ved udfodring.

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støjgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Der vil på ejendommen blive foretaget fluebekæmpelse i overensstemmelse med de gældende retningslinjer. Ved fluegener vil der blive anvendt fluegift. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer. Mødding overdækkes.

Såfremt der observeres rotter, vil den kommunale rottebekæmpelse blive kontaktet.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøger oplyser:

Der er fire driftsmæssige tilkørsler til ejendommen. Den ene tilkørsel deles med privaten. Placering af interne transportveje er vist på kortbilag.

Antallet af transporter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser/tilladelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transporter.

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med ændring af besætningen kan der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men antallet øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder/flere dyr pr. kørsel.

Der vurderes at være indlevering af dyr ca. 10 gange om året, både nu og fremover. Der vurderes at være udlevering af dyr ca. 10 gange om året, både nu og fremover.

Der leveres foder ca. 10 gange om året, både nu og fremover. DAKA forventes at afhente døde dyr ca. 12 gange om året, både nu og fremover.

I august når der køres halm er der ekstra transporter, både nu og fremover.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er udendørs lys på den vestlige gavl af stald 1. Det er en almindelig lampe, der primært er tændt i forbindelse med fodring. På grund af læhegn samt bygninger vurderes lampen ikke at genere omkringboende samt forbipasserende. Indendørs lys er ligeledes tændt i forbindelse med fodring, og da staldene er lukkede bygninger, vurderes lyset ikke at genere omkringboende eller forbipasserende.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser:

Det vurderes at de væsentligste kilder til driftsforstyrrelser og uheld er håndtering af gylle, diesel og kemi.

Risici minimeres ved at gyllebeholderen er tilmeldt beholderkontrol, og det er ikke muligt at pumpe gylle til beholderen ved et uheld, da der er lås på pumpen. Gyllepumpningen overvåges. Der er ingen fastmonterede pumper på gyllebeholderen. Der anvendes traktorpumpe eller selvlæssende gyllevogn, når der pumpes fra gyllebeholderen.

Ved gylleudslip fra gyllebeholderen GB1 vil en stor del af gyllen sandsynligvis kunne opsamles i gyllekummerne i Stald 1 via pumpebrønden.

Ved gylleudslip fra den decentrale beholder GB3 vil en del af gyllen kunne opsamles i en lavning syd for beholderen og resten vil sandsynligvis sprede sig mod marken på den modsatte side af vejen dvs. mod vest. GB3 er udstyret med gyllealarm fordi afstanden til Sølbæk er < 100 m (ca. 90 m nord for beholderen).

Diesel opbevares i 4000 L tank i maskinhus på fast bund uden afløb, og der er automatisk lukkemekanisme på tankpistol. Der er kant på gulvet, så evt spild vil ikke kunne løbe ud af maskinhuset.

Da dieselforbruget ikke er stort, fyldes dieseltanken typisk kun halvt op.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af en besigtigelse på stedet og højdekurver fra kortsystemer vurderes det at risikoen for udslip af gylle fra beholderen (GB3) til Sølbæk er

meget lille. Tønder Kommune er enig i at ved større uheld vil en del af gyllen kunne opsamles i en lavning i terrænet syd for beholderen og den resterende del vurderes at spredes dels mod vest og dels mod nord i retning mod Sølbæk. Selv ved et kollaps af en fyldt gyllebeholder vurderes det dog ikke at der vil løbe gylle i Sølbæk.

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den daglige drift stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld. Vi vurderer dermed, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøger oplyser:

Kemikalier og pesticider – opbevares i kemirum (ved det gamle tankrum). Der er fast gulv uden afløb. Der opbevares mindre end 100 L kemi.

Tønder Kommune vurderer:

Åbenråvej 133 ligger indenfor et område hvor Tønder Kommune har lavet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. I indsatsplanens retningslinjer er der en række forslag til vilkår der bør stilles i forbindelse med tilladelse af husdyrbrug der ligger indenfor indsatsområde. Der stilles derfor vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Diesel opbevares i 4000 L tank i maskinhus. Der er fast bund og intet afløb. Der er kant på gulvet, så evt spild vil ikke kunne løbe ud af maskinhuset. Der er automatisk lukkemekanisme på tankpistol. Da dieselforbruget ikke er stort, fyldes dieseltanken typisk kun halvt op. Service af maskiner sker på værksted - der opbevares ikke spildolie på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer:

Åbenråvej 133 ligger indenfor et område hvor Tønder Kommune har lavet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. I indsatsplanens retningslinjer er der en række forslag til vilkår der bør stilles i forbindelse med tilladelse af husdyrbrug der ligger indenfor indsatsområde.

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøger oplyser:

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til
Rengøringsvand (maskiner)	10	10	Gyllebeholder
Regnvand fra befæstede arealer	897	897	Gyllebeholder

Befæstet areal (m²) omkring bygninger:

Befæstede arealer	Før udvidelse	Efter udvidelse
Ensilageplads	320+485	320
Møddingsplads	96+320	96+320
Kalvehytter	0	485
Vaskeplads	60	60
I alt	1281	1281

Tønder Kommune vurderer:

På grund af husdyrbruget beliggenhed indenfor indsatsområde stilles der vilkår om at vask af maskiner skal foregå på et område med fast underlag og opsamling af spildevandet, dog således at vask alternativt kan foregå på et areal med plantedække.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes håndteringen af spildevand at være forsvarlig.

Affald

Ansøger oplyser:

Bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Erhvervsaffald afhentes af Marius Pedersen eller tilsvarende virksomhed.

Ændringen af dyreholdet forventes ikke medføre væsentlige ændringer i type og mængde af affald.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbruget beliggenhed indenfor indsatsområde stilles vilkår til opbevaring af farligt affald.

Under forudsætning af, at affald bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøger oplyser:

Elforbruget forventes at stige fra 14.600 kwh til ca. 15.400. pga. opvarmning af sødmælk. Dieselforbruget forventes at falde fra 7.500 l til ca. 6.000 l pga. mindre håndtering af grovfoder

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om at energiforbruget og forbruget af dieselolie skal registreres.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøger oplyser:

Det nuværende vandforbrug anslås til 1500 kbm pr. år, og forventes at stige til 2000 kbm pr. år.

Tønder Kommune vurderer:

Hovedparten af vandforbruget på ejendommen er drikkevand til dyrene. For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Af samme årsag stilles der vilkår til, at der skal føres driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøger oplyser:

BAT-kravet til ammoniakemission overholdes ved de valgte staldsystemer, idet nye staldarealer er med dybstrøelse.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 2085 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget også bliver 2085 kg N/år.

Gulvet i de eksisterende stalde er indrettet så BAT er overholdt og de nye arealer indrettes med dybstrøelse.

Tønder Kommune vurderer derved at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Tønder Kommune vurderer:

Da ejendommen ligger ca. 28 km fra den dansk-tyske grænse vurderer vi, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger ca. 2,8 km mod øst-sydøst. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Åbenråvej 133 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

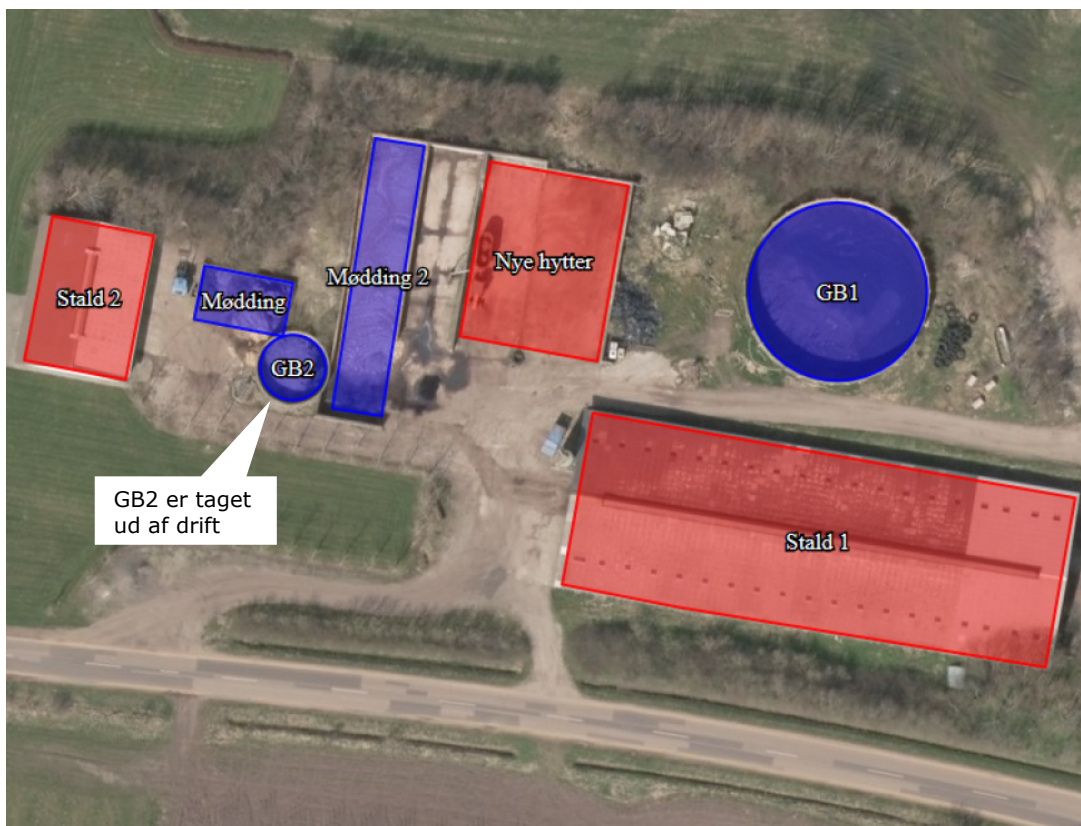
Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når tilladelsen meddeles skal vilkårene overholdes. Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Fordeling af dyr og det tilladte produktionsareal må maksimalt være som anført i nedenstående tabel (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen):

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
Stald 1	1665 m ²	980 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til alle typer kvæg
		134 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder
		119 m ² (ny) dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder
Stald 2	296 m ²	138 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder
Nye hytter	485 m ²	158 m ² dybstrøelse til alle typer kvæg, heste, får og geder
Opbevaringslagre		
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder (GB1) 2040 m ³	Flydende	484 m ²
Gyllebeholder (GB3) 1640 m ³	Flydende (beholderen er placeret ca. 800 m nord for husdyrbrugets øvrige anlæg)	408 m ²
Mødding		96 m ²
Mødding 2		266 m ²

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Gødningsoptbevaring og -håndtering

3. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
4. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
5. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Støj

6. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

7. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
8. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

9. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

10. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 15 m fra gyllebeholderne, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle til drænsystemet.

Kemikalier og pesticider

11. Kemikalier skal opbevares indendørs på fast bund uden afløb.

Olie og brændstof

12. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
13. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

14. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, vand og brændstof (dieselolie).
- Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

15. Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald

16. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Vandforbrug

17. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

HØRINGER

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på ca. 257 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugs og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af disse naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest mandag den 27. maj 2019.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.